

staatsbosbeheer

Nieuwsbrief #2

Noordwaard

Datum: april 2025

Via de nieuwsbrief Noordwaard houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen in dit gebied.

Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar. Vorige nieuwsbrief gemist? Kijk dan op:

<https://www.staatsbosbeheer.nl/Natuurgebieden/biesbosch/noordwaard>.

Omsloten door het Nationaal Park De Biesbosch, precies tussen de rivier de Nieuwe Merwede en de Brabantse Biesbosch, ligt de Noordwaard. Het is een sinds 2015 ontpolderd gebied dat nu fungeert als doorstroomgebied. Op die manier helpt de Noordwaard om droge voeten te houden in de regio rondom Gorinchem en Dordrecht – nu én in de toekomst, als rivieren door het veranderende klimaat vaker extreme hoeveelheden regen te verwerken krijgen en de zeespiegel stijgt. Begin 2022 spraken Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer af om het beheer van de Noordwaard samen aan te pakken, in ieder geval voor de komende tien jaar. Rijkswaterstaat is en blijft eigenaar en doet het technisch beheer, en Staatsbosbeheer doet het

In deze nieuwsbrief

- Bijzondere soorten
- Goed voorjaar voor de grutto
- Visarenden
- Afvalcampagne en opruimacties
- Nieuws van FREE Nature

Waarnemingen

Bijzondere soorten maart-april

Het voorjaar is weer aangebroken. En dat betekent dat ook de diversiteit aan soorten die gezien wordt weer toeneemt. Zo werd in de Hardenhoek een rups van een Kaardenbolbladroller gevonden. Deze soort leeft in de uitgebloeide bloemknoppen van de Grote Kaardenbol en is als rups een stuk makkelijker te vinden dan wanneer ze uitgegroeid zijn als vlinder. Het was de eerste keer dat deze soort in de Noordwaard gevonden werd. De Grote Vos wordt de laatste jaren steeds meer in Nederland waargenomen, de mooie dagvlindersoort is sinds begin vorige eeuw erg achteruit gegaan maar sinds ca. 2010 is de soort gelukkig weer met een opmars bezig. Hopelijk gaan we de soort weer vaker tegenkomen in de regio! Een andere soortgroep die momenteel erg in de lift zit is de oliekevers. Deze vrij bizarre kevers parasiteren op zandbijen en zijn de laatste jaren steeds vaker in de Biesbosch te zien. Er zijn verschillende soorten oliekevers, de meest voorkomende is de Gewone Oliekever, ook zijn zeldzamere neefje, de Blauwe Oliekever, wordt af en toe in het gebied waargenomen.

De maanden maart en april zijn ook altijd erg spannend om vogels te zien. Zo werden de afgelopen maanden een Poelruiter, Steppekiekendief, Witwangstern en een Draaihals waargenomen in de Noordwaard.

Een soort die dit jaar opvallend veel gezien wordt in de Biesbosch is de Boommarter. Deze martersoort leeft erg verborgen dus een beetje geluk, en een vroege wekker, heb je wel nodig om deze soort tegen te komen. In april waren er zelfs twee geluksvogels die deze marterachtige tegenkwamen.

Misschien wel de leukste waarneming van de maand was een Beekrombout die werd gefotografeerd in polder de Hardenhoek. Beekrombouts zijn erg zeldzaam in de Biesboschregio en worden maar heel af en toe waargenomen. Over geluksvogels gesproken...

Goed voorjaar voor de Grutto

Zoals in de nieuwsbrief van februari al geschreven stond zijn de maanden februari, maart en april in de Biesbosch belangrijk voor doortrekkende grutto's. Ruimte voor de Riviergebieden als de Noordwaard vormen een belangrijke pleisterplaats voor doortrekkende steltlopers, als de grutto. Door getijdewisseling ontstaan een grote zoetwater waddenzone waar met laagwater uitgestrekte slikplaten en ondieptes ontstaan vol met bodemleven. Dit jaar lag de Noordwaard er bijzonder gunstig bij. Door veel afluende wind uit het oosten kregen we te maken met veel lage waterstanden. Hierdoor lag het gebied er perfect bij voor steltlopers. Overall ontstonden er uitgestrekte slikplaten waar de vogels hun buik goed vol konden eten na een lange reis vanuit Noord-Afrika en Zuid-Europa. Boswachters en vrijwilligers telde in maart maar liefst 5000 grutto's in de Noordwaard! In april, wanneer de meeste Hollandse grutto's al zijn begonnen met het broedseizoen, arriveerde de IJslandse grutto's in het gebied. Ook van deze fraaie roestrode ondersoort van onze grutto werden er maar liefst 3000 geteld.

Visarenden

Het is ieder jaar weer spannend: welke visarenden komen er terug, en vinden ze een partner? Het ziet er voor dit broedseizoen goed uit! In de Brabantse Biesbosch zijn momenteel twee paar, waaronder de bekende Biesboschman 7TG, druk bezig met broeden. Het tweede paar is vorig jaar begon met het bouwen van een nest in een stroommast. Dit voorjaar is het nest afgemaakt, en is het paar gaan broeden.

Aan Dordtse kant zijn ook twee paren actief. Het mastnest waar vorig jaar drie jonge arenden zijn gering is dit broedseizoen gekaapt door slechtvalken. De arenden zijn uitgeweken naar het bos, waar ze in mum van tijd een joekel van een nest hebben gebouwd. Ook deze arenden zitten nu op de eieren.

Zoals bij velen bekend is het nest van het visarendpaar in de Huiswaard afgelopen winter uit de boom gewaaid. Het paar is weer terug, en is hard aan het werk met het bouwen van een nieuw nest. Het is nog spannend of hier dit jaar uiteindelijk ook gebroed gaat worden. De klok begint namelijk wel te tikken voor de arenden...

Helaas zijn er dit jaar geen visarenden verschenen op het Noordwaardnest voor de webcam van www.beleefdelente.nl. Omdat het te laat in het jaar is op nog een kans voor een nieuw broedpaar is de webcam vanaf begin mei uit gezet.

Afvalcampagne en opruimacties

Ondanks het feit dat we de afgelopen winter een stuk minder hoog water hebben gehad dan de winter daarvoor is er ook de afgelopen maanden weer veel afval aangespoeld aan de oevers van de Merwede en de Amer. Onze vrijwilligersgroep de Opruimhelden is meerdere keren per maand actief om de Biesbosch schoon te houden. Ook deze winter hebben ze weer zakken vol vuil meegenomen uit de oevers van de Biesbosch.

Op zaterdag 8 maart vond weer de jaarlijkse grootschalige opruimactie plaats. Vanuit verschillende toegangspoorten hielpen ruim 200 vrijwilligers mee om de Biesbosch weer een stukje schoner te krijgen. Dat was hard nodig: in totaal werd zo'n 44 kuub afval opgehaald! Een waanzinnige prestatie! Zonder de inzet van vrijwilligers en de samenwerkingspartners van de campagne 'Samen houden we de Biesbosch schoon' was dit niet mogelijk geweest. Ieder die hier aan mee heeft geholpen, hartelijk dank!

Meer informatie over de opruimactie lees je in dit boswachtersblog:

<https://www.boswachtersblog.nl/biesbosch/2025/03/14/200-vrijwilligers-ruimen-de-biesbosch-op-tijdens-grote-voorjaarsopruimactie/>

Nieuws FREE Nature

Veulens en kalfjes in de Noordwaard

Waar je ook kijkt, het barst in de natuur van het jonge leven. Zo ook in de kuddes Schotse hooglanders en Konikpaarden. De hooglanders zijn momenteel wel topscoorder, zij hebben al 7 kalfjes op de wereld gezet. Bij de Konikpaarden staat de teller, ten tijde van schrijven, op 3 veulens.

De babyboom bij de waterbuffels komt pas in de (na)zomer op gang. Zij vullen hun dagen momenteel met veel lopen en op tijd badderen. Tijdens de eerste warme dagen lagen de dieren traditiegetrouw in de kreek te herkauwen. Zij hebben door het gebrek aan zweetklieren water nodig om hun warme lijven af te koelen en bij herkauwen komt er nu eenmaal veel warmte vrij. Ideaal dus om dat in de kreek te doen. Dit beeld zullen we dus ook in de komende zomer weer veelvuldig gaan waarnemen!

Contactgegevens Noordwaard

Vragen aan de boswachter en/of
aanmelden voor de nieuwsbrief:

Jonas Pronk, boswachter beheer Noordwaard:
j.pronk@staatsbosbeheer.nl of 06-13 64 94 62

Kuddes FREE Nature

- Calamiteiten grote grazers: 06-29 01 57 31 (24 uur per dag)
- Beheerder Tanja de Bode: tanja.debode@freenature.nl of 06-33 68 00 51
- Meer informatie: www.freenature.nl